

Saksfremlegg

Sak 10 - Status på kvoteforhandlinger – hvor går veien videre?

Pelagisk Forening bruker store ressurser på å følge kvoteforhandlingene. Forhandlingene er første steg for de endelige reguleringene, og det er derfor viktig å komme med våre innspill til hva som er viktig for oss og hvorfor, og hvor mye vi kan gi og ta. Dersom ikke vi kommer med innspill, gis disse innspillene fra andres ståsted.

Det er lenge siden vi hadde helhetlige avtaler. Når vi ikke har avtaler blir kyststatene som oftest enig om å følge rådet om totalkvote fra ICES, som hver kyststat deretter setter en unilateral kvote etter. Ofte er, og har vært, summen av de unilaterale kvotene, betydelig høyere enn rådet for totalkvote.

Forhandlingene skal følge internasjonale regler. Disse stiller opp hva som kan vurderes når det skal diskuteres andeler, blant annet sonetilhørighet for viktige livsstadier, avhengighet til fiskeriene og historisk fiske. Men det er ikke fastsatt hvordan disse skal vektas mot hverandre. Norge vektas sonetilhørighet sterkt.

Forhandlingene om andeler er et stort lerret å bleke, og har etter Brexit komplisert seg betydelig. Det er blitt en ekstra forhandlingspart i de fleste diskusjoner, UK, men også fordi EU sin posisjon er endret for flere arter.

For makrell foreligger det en trilateral avtale mellom Norge, UK og Færøyene som gjelder ut 2026. Denne har bidratt til å ta ned det totale fiskepresset, men det er fortsatt for høyt. Norge sitt standpunkt, som støttes av flere, er at denne avtalen er et springbrett for en mer helhetlig avtale. EU er svært kritisk til at det er kommet i stand en avtale og støtter ikke Norges posisjon, og dette vanskeliggjør videre arbeid.

Arbeidet kompliseres ytterligere av at EU og UK etter planen skal reforhandle avtalen seg imellom som kom i stand etter Brexit, TCA: Trade and Co-operation Agreement, i 2026. Den avtalen regulerer forholdet til fiskeriene, soneadgang og andeler mellom partene, og påvirker derfor forhandlingsforholdet.

Det er i tillegg større bekymring fra andre hold om manglende avtaler. Flere interesseorganisasjoner for laksefôrneringen og matvarekjedene, særlig utenlandsk, og sertifiseringsordninger peker på Norge. EU er også sterkt kritisk til Norge.

For NVG har forhandlingene endret seg ved at UK erstattet EU som kyststat etter Brexit. EU har fisket NVG gjennom bytteavtale på kolmule. Endringen har derfor komplisert forhandlingene for både NVG og kolmule.

Pelagisk Forening er fortsatt ikke med i de bilaterale forhandlingene med Russland. Dette jobbes det kontinuerlig med å endre.